

Ki Távó – Az elsőszülött jogai

Ki Távó hetiszakasz tartalma כִּי תבוא

Szakaszunkban – Ki Távó (5Mózes 26:1–29:8.) – a zsengek bemutatásának szertartását, majd a tizedek bemutatásának rendjét ismerteti Mózes. Megparancsolja, hogy amikor átkelnek a Jordánon, állítsanak fel nagy köveket a folyóban, és írják rá emlékeztetőül, az egész Tórát. Utána hat-hat törzs egymással szemben állva áldás és átok szövegeket mond főleg olyan dolgokra, amiket az ember titokban tesz, és így nem derül fény rá. Ezután megismétli Mózes a Leviticus végén hallatott figyelmeztetést (Tochécha): mi lesz, ha betartja a nép az isteni szerződést, és mi vár rá, ha Isten ments, nem tartja be.

Mózes utasítja Izrael népét: Amikor bemész majd az országba, amelyet az **Örökkévaló** ad neked birtokul, és letelepszel, és művelés alá vonod a földet, vigyél gyümölcsseid zsengejéből (**bikurim**) a Szentélybe, és adj hangot háladnak mindazért, amit az **Örökkévaló** érted tett. – **5Mózes 26:1–11**.

A hetiszakaszban ezen kívül szó esik a levitáknak és a szegényeknek juttatandó tizedekről, és részletes utasításokat kap a nép arra vonatkozóan, miképpen mondja el az áldásokat és az átkokat a **Gerizim** és az **Ébál** hegyén – ahogyan arról már a **Röé hetiszakasz** elején szó volt. **Mózes** emlékezteti a népet, hogy ők Isten választott népe, és hogy ők is az **Örökkévalót** választották maguknak. A zsidók utasítást kapnak arra, hogy amint belépnek a **Szentföldre** írják fel a parancsolatokat azokra a kövekre, amiket az **Ébál** hegyén állítanak fel. – **5Mózes 26:12–27:26**.

A hetiszakasz második részét a **tocháchá** („feddés”) tölti ki. Miután felsorolta, **Isten** milyen áldásokban részesíti a népet, ha az betartja a **Tóra** törvényeit, **Mózes** hosszan sorolja mindazon kegyetlen dolgokat – betegség, éhínség, nyomor és számkivetés –, amelyek abban az esetben sújtják majd a népet, ha az nem törődik az **Örökkévaló** parancsolataival. – **5Mózes 28**.

Mózes befejezésül elmondja a népnek, hogy csupán most, negyven évvel néppé válásukat követően tettek szert „szívre, hogy értsenek, szemre, hogy lássanak, és fülre, hogy halljanak”. – **5Mózes 29:1–8**.

שבת שלום

Chaim Shaul Glitzenstein: Bikurim

Az első gyümölcsök **micvájával** indul a hetiszakaszunk. Aki a hét szent növényből termesztett, annak egy fonalat kellett kötnie az első termésekre, mikor a növekedésük elindult. Miután megnőttek, el kellett vinni őket a **jeruzsálemi Szentélybe**. Az ez alkalomból rendezett ünnepség különleges és lenyűgöző volt. Először a környékbeli emberek gyűltek össze a gyümölcsökkel a közeli városban. Onnan együtt vonultak **Jeruzsálembe**, fuvolakísérettel, arany díszekkel és gyümölcsökkel. Amikor elérték **Jeruzsálem** kapuit, az ottani iparosok is félbehagyták a munkájukat, hogy fogadják őket, és hogy innen együtt menjenek tovább a **Szentélyhez**.

A zsidóság bővelkedik a mindenféle típusú adományokban. Akár a zsinagógáknak, akár valamely szervezetnek szánt, kisebb vagy nagyobb adományra vagy a szegényeknek adott alamizsnára gondolunk. Kis adomány, nagy adomány, általában csendesen érkezik, díszítés, hírverés és ünnepség nélkül. **Akkor miért épp az első gyümölcsök miatt van ekkora ünnepély? Mit jelent ez a nagy öröm és felhajtás?**

Az emberi kapcsolatok egyik legfontosabb eleme a hála. Ha valaki megtesz valami jót a barátjáért, akkor megérdemli a hálát. Bármilyen aprósággal is, ha kimutatjuk a köszönetünket, az jel a másik számára, hogy értékeljük és becsüljük, amit tett. A hálát nélkülöző kapcsolatokat áthatja az egoizmus, és könnyen kimúlhatnak a kölcsönös támogatás hiányától. A köszönetnyilvánítás azonban azt az érzést nyújtja az adó félnek, hogy megérte a „befektetés”. Hogy értékelik őt. És ez arra is ösztönzi, hogy megismételje a jótettet.

A **bikurim micvája** a hálára tanít. Az első gyümölcsök elhozatala a hála kifejezése azért a jóért, amit Isten tett az embernek az új évi aratáskor. Egy termelőnek a mezőgazdaságban sok oka van a hálára. Nincs még egy ilyen kemény munka, mint megművelni a földet, és nincs még egy, melynek eredménye ennyire független lenne a munka végzésért felelős személytől. A gazda teljesen az ég és a természet kegyelmétől függ, hogy lesz – e kenyere vagy sem, nem (csak) rajta múlik. Szüksége van napfényre, hogy nőjenek a növények, de nem túl sokra, hogy attól kiszáradjanak, megégjenek. Kell még eső is, de abból is mértékkel. A szél és az időjárás mind beleszól, hogy mi lesz a termés sorsa. Csak annyit tehet, hogy kéri mindazt, amit Isten és az ég kegyelméből elérhet. És így, amikor megterem neki a termés, az első gyümölcsöket hálaból fel kell ajánlania, ezért elviszi azt a **Szentélybe**. A köszönetnek őszintének és igaznak kell lennie. Ha nem az, akkor nem éri el a célját, nem adja át az üzenetet. Az első gyümölcsök szertartása és ünnepe őszinte és igaz, és tanít minket a hála helyes kifejezésére. Megtanít arra, hogy teljes szívünkből értékeljük mindazt a jót, amit kapunk.

Gut Sábesz

Rabbi Jonatan Sacks: Isten történelme

A **helyszín: Jeruzsálem** mintegy húsz évszázaddal ezelőtt. Az alkalom: az első gyümölcsök behozatala a **templomba**. Íme a jelenet a **Misna leírása szerint**:

Izrael-szerte a falusiak a 24 regionális központ közül a legközelebbiben gyűltek össze. Ott éjszakánként a szabadban aludtak. Másnap reggel a vezető Jeremiás könyvéből (31:5) vett szavakkal hívta össze az embereket: „Keljete fel, menjünk fel a Sionra, az Örökkévalónak, a mi Istenünknek házába”.

Azok, akik **Jeruzsálem közelében éltek, friss fügét és szőlőt hoztak. Akik távolabb éltek, aszalt fügét és mazsolát hoztak. Egy ökör ment előttük, amelynek szarvát arannyal borították be, fejét pedig olajbogyó-koszorúval díszítették. Valaki fuvolán játszana. Amikor Jeruzsálem közelébe értek, hírnököt küldtek előre, hogy bejelentse az érkezésüket, és elkezdtek feldíszíteni az első gyümölcsöket. A város kormányzói és tisztviselői kijöttek, hogy üdvözöljék őket, a kézművesek pedig abbahagyták a munkájukat, és így kiáltottak: „Testvéreink az ilyen és olyan helyről: jöjjetek békével!”.**

A **fuvola** addig szólt, amíg a menet el nem érte a **Templom-hegyet**. Ott mindenki a vállára tette a **gyümölcskosarat** - a Misna szerint még **Agrippa király** is így tett -, és a **Templom előudvarára** vitte. Ott a **leviták elénekelték (Zsoltárok 30:2): „Dicsérni foglak, Istenem, mert felemel-tél engem, és nem hagytad, hogy ellenségeim örüljenek rajtam”.**

A jelenet, ahogy **Izrael minden részéből csoportok gyűltek össze a Templom előtt, élénk és felejthetetlen lehetett. A szertartás legfontosabb része azonban abban rejlett, ami ezután történt. A kosarakkal még mindig a vállukon az érkezők ezt mondták: „Ma kijelentem az Örökkévalónak, a te Istenednek, hogy eljöttem arra a földre, amelyet az Örökkévaló megesküdött őseinknek, hogy nekünk ad”.**

Ezután mindegyikük a kosarát a pereménél fogva tartotta, a **Kohén** a kosár alá tette a kezét, és ünnepélyesen meglengette azt, a gyümölcsök hozója pedig elmondta a következő szöveget, amelynek szövegét a **hetiszakaszban** olvashatjuk:

„Az ősöm egy vándorló arámi volt. Lement Egyiptomba, és ott élt idegenként, kevesen voltak, és ott nagy, erős és számos néppé vált. Az egyiptomiak rosszul bántak velünk, és szenvedtetek minket, kemény munkának vetettek alá. Az Örökkévalóhoz, őseink Istenéhez kiáltottunk. Az Örökkévaló meghallotta szavunkat, és látta szenvedésünket, fáradozásunkat és elnyomásunkat. Az Mindenható hatalmas kézzel és kinyújtott karral, félelmetes erővel, jelekkel és csodákkal kivezetett minket Egyiptomból. Elhozott minket erre a helyre, és nekünk adta ezt a földet, a tejjel és mézzel folyó földet. És most hozom a föld első gyümölcsét, amelyet te, Örökkévaló, adtál nekem.” (5Mózes 26:5-10)

Ez a **szakasz ismerős számunkra, mert egy részét, az első négy versszakot a széder esti Haggadában** magyarázzuk. De ez nem pusztán szertartás volt.

Ahogy **Yosef Hayim Yerushalmi magyarázta Zakhor című művében: Zsidó történelem és emlékezet, a zsidóság egyik legforradalmibb hozzájárulását jelentette a világ civili-**

Rabbi Jonatan Sacks: Isten történelme

zációjához. Ami eredeti volt, az nem az első gyümölcsök ünneplése volt. Sok kultúrában vannak ilyen szertartások. Ami a **hetiszakaszban** szereplő szertartásban **egyedülálló** volt, és a **bibliai világnézetben**, amelyből származik, az az, hogy őseink Istent a történelemben látták, nem pedig a természetben. Normális esetben, amit az emberek az első gyümölcsök elhozásával ünnepeltek, az maga a természet volt: az évszakok, a talaj, az eső, a föld termékenysége és az, amit **Dylan Thomas** „**az erő, amely a zöld gyutacson keresztül hajtja a virágot**”. A **bibliai első gyümölcsök szertartása** egészen más. Nem a természetről szól, hanem a történelem alakulásáról, **Izrael** mint nemzet születéséről és **Isten** megváltó erejéről, aki felszabadította őseinket a rabszolgaságból.

Ez volt az új ebben a világnézetben:

A zsidók voltak, amint arra a Jerushalmi rámutat, az elsők, akik a történelemben meglátták Istent.

Ők voltak az elsők, akik magát a történelmet egy átfogó témájú, kiterjesztett elbeszélésnek tekintették. Ez a látásmód az egész bibliai korszakon keresztül fennmaradt, ahogyan az ezer év eseményeit a próféták értelmezték és a bibliai történetírók feljegyezték.

A bibliai történelem témája a megváltás. A szenvedéssel kezdődik, van egy hosszabb középső szakasza az Isten és a nép közötti interaktív drámáról, és a hazatéréssel és áldással végződik.

Az elbeszélést meg kell belsővé tenni: ez az átmenet a történelemből az emlékezetbe, és erről szólt az elsőáldozási nyilatkozat. Azok, akik a templomban álltak és kimondták ezeket a szavakat, kijelentették: ez az én történetem. Azzal, hogy elhoztam ezeket a gyümölcsöket erről a földről, én és a családom része vagyok ennek a földnek.

A legfontosabb: a történet az identitás alapja volt. Valóban, ez a különbség a történelem és az emlékezet között. A történelem válasz arra a kérdésre: „Mi történt?”. Az emlékezet válasz arra a kérdésre, hogy „Ki vagyok én?”. Az Alzheimer-kórban, amikor elveszítjük az emlékezetünket, elveszítjük az identitásunkat. Ugyanez igaz egy nemzet egészére is. Amikor elmeséljük népünk múltjának történetét, megújítjuk identitásunkat. Van egy olyan kontextusunk, amelyben megérthetjük, hogy kik vagyunk a jelenben, és mit kell tennünk, hogy identitásunkat átadjuk a jövőnek.

Nehéz felfogni, hogy ez mennyire jelentős volt és van. A **nyugati modernitást két, egymástól meglehetősen eltérő kísérlet jellemezte az identitásból való kilépésre. Az első a tizennyolcadik században az európai felvilágosodás volt.**

Ez **két univerzalizmusra** összpontosított: a **tudományra** és a **filozófiára**. A **tudomány célja** az egyetemesen **igaz törvények felfedezése**. A **filozófia célja** a **gondolkodás egyetemes struktúráinak feltárása**.

Az **identitás a csoportokról szól, rólunk és róluk**. De a **csoportok konfliktusban állnak egymással**.

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FŰVÁROS ZSINAGÓGA

ה'ב

Rabbi Jonatan Sacks: Isten történelme

Ezért a felvilágosodás egy identitások nélküli világot keresett, amelyben mindannyian csak emberek vagyunk. De az emberek nem tudnak identitások nélkül élni, és az identitás sosem univerzális. Mindig és alapvetően partikuláris. Az tesz bennünket azzá az egyedivé, ami vagyunk, és ami megkülönböztet bennünket az emberek általánosságától. Ezért egyetlen olyan intellektuális diszciplína sem fogja valaha is teljesen megragadni az identitás jelentését és jelentőségét, amely az egyetemességre törekszik.

Ez volt a felvilágosodás vakfoltja. Az identitás a tizenkilencedik században dübörgött vissza, három tényező egyike alapján: nemzet, faj vagy osztály. A huszadik században a nacionalizmus két világháborúhoz vezetett. A rasszizmus a holokauszthoz vezetett. A marxista osztályharc végül Sztálinhoz, a Gulághoz és a KGB-hez vezetett.

Az 1960-as évek óta a Nyugat egy második kísérletet tett arra, hogy elmeneküljön az identitástól, és nem az egyetemes, hanem az egyéni identitást részesíti előnyben, abban a hitben, hogy az identitást mindenki szabadon teremti meg magának. Az identitás azonban soha nem így jön létre. Mindig egy csoporthoz való tartozásról van szó. Az identitás, akárcsak a nyelv, alapvetően társadalmi.

Ahogy a felvilágosodás után történt, az identitás most is visszatért a Nyugatra, ezúttal az identitáspolitikai formájában (nem, etnikai hovatartozás vagy szexuális orientáció alapján). Ez, ha hagyjuk virágozni, újabb történelmi katasztrófákhoz fog vezetni. Ez a liberális demokrácia jövőjére nézve komoly veszélyt jelent.

Ami Jeruzsálemben történt, amikor az emberek elhozták az első termést, annak óriási következményei voltak. Azt jelentette, hogy rendszeresen elmondták, kik voltak és miért. Egyetlen nemzet sem tulajdonított nagyobb jelentőséget kollektív története elmesélésének, mint a zsidóság, ezért a zsidó identitás a legerősebb, amit a világ valaha ismert, az egyetlen, amely húsz évszázadon át fennmaradt anélkül, hogy az identitás szokásos alapjai közül bármi is létezne: politikai hatalom, közös terület vagy közös mindennapi beszédnyelv.

Nyilvánvaló, hogy nem minden identitás egyforma. A zsidó identitásokra és a héber Biblia által inspirált más identitásokra jellemző az, amit Dan McAdams „megváltó ének” nevez. Az ilyen identitású emberek - mondja - »életüket olyan narratívává formálják, amely arról szól, hogy egy tehetséges hős gyermekként szembesül mások szenvedésével, serdülőként erős erkölcsi meggyőződéseket alakít ki, és felnőttként folyamatosan felfelé és előre halad, bízva abban, hogy a negatív tapasztalatok végül megváltást hoznak«. A megváltó én más típusú élettörténeteknél jobban megtestesíti „azt a hitet, hogy a rossz dolgokon túl lehet lépni, és megerősíti az elbeszélő elkötelezettségét egy jobb világ építése iránt”.

A bibliai történetet az tette egyedivé, hogy a megváltásra összpontosított. Istennel együttműködve megváltoztathatjuk a világot. Ez a történet a mi zsidó örökségünk, és a mi hozzájárulásunk az emberiség erkölcsi horizontjához. Innen az életet megváltoztató gondolat: Életünket az a történet alakítja, amelyet magunkról mesélünk, ezért győződjünk meg róla, hogy az a történet, amelyet mesélünk, a legmagasabb törekvéseinkhez szól, és meséljük el rendszeresen.

SÁBÁT SÁLOM

MISNÉ TORÁ – A ZSIDÓ JOGTÁR

XXVI. RÉSZ

Ebből tudjuk, hogy a **próféta** azért jó majd, hogy elbeszélje nekünk azokat a jövőbeli eseményeket, amelyek megtörténnek majd a világban, akár bőség, akár háború vagy béke és hasonlók lesznek azok. Még egyes embereknek is jövendől szükségük szerint. Ezért mikor **Saul elvesztett egy tárgyat**, a **prófétához ment megtudakolni**, hogy **hol találja**. Ezek azok a fajta dolgok, amelyeket a **próféták** megmondanak. Nem pedig az, hogy új hitet terjesszenek, vagy hogy hozzátegyenek vagy elvegyenek egy **micvát** [a Tórából].

A jó és a rossz jövendölése közti különbség

4. §. [A fenti elvek nem vonatkoznak] a **próféták büntetéssel kapcsolatos próféciáira**, [az olyanokra] mint például „**Így és így fog meghalni**”, „**Ez és ez az év az éhség vagy a háború éve lesz**” és hasonlók. Ha szava nem bizonyul igaznak, az nem teszi semmissé próféciája érvényességét, és nem is mondjuk neki [elítélően]: „**Lám csak, beszélt, és nem teljesedtek be a szavai.**”

[Ez azért van], mert a **Szent Egyetlen – áldott legyen** – nagy türelmű, bővelkedő a jóságban, és megbocsátja a rosszat. Ennélfogva lehetséges, hogy ha [az emberek] megbánják [bűneiket], akkor bocsánatot nyernek, mint **Ninive népe esetében** történt, vagy hogy [a büntetés] **felfüggesztetik**, mint **Ezékiás esetében**.

[Ez azonban nem vonatkozik a jót jövendőlő próféciákra.] Ha [egy próféta] azt ígérte, hogy jó következik, és ez meg ez történik majd, és a jövendőt jó nem következik be, akkor **bizonyosan hamis próféta**. Ami jót az **Örökkévaló elrendel**, még ha csak időlegesen is, azt sosem vonja vissza. Azt tapasztaljuk, hogy az **Örökkévaló** csak az **Első Templom lerombolása** idején tett semmissé **pozitív próféciát**. **Megígérte az erényeseknek**, hogy nem fognak együtt **meghalni az elvetemültekkel**, ezt a **próféciát** azonban **semmissé tette**, mint az a **Sábát traktátusban** magyarázva van.

Ebből arra következtethetünk, hogy egy **prófétát** a **pozitív próféciái** alapján lehet csak **megítélni**. Erre gondolt **Jeremiás Chánánjá ben Ázurnak** válaszolva, mikor ő [Jeremiás] **balsorsot jövendőt**, **Chánánjá** pedig **fényes jövőt**. Azt mondotta **Chánánjának**: „**Ha az én szavaim nem teljesednek be, abból még nem következik, hogy hamis próféta vagyok. Ha azonban a te ígéreteid nem teljesednek, azok bizonyítják, hogy hamis próféta vagy.**” Erre utal az „**Ámde halljad csak ezt az ígét... Azon próféta, ki béke felől prédikál, midőn bekövetkezik a próféta ígéje, megismerszik a próféta, akit az Örökkévaló igazán küldött**”

5. §. Mikor egy **próféta kijelenti**, hogy egy másik [illető] szintén **próféta**, minden [további] vizsgálat nélkül elfogadjuk utóbbit [is] **prófétának**. Így mikor **Mózes**, a **mi tanítónk kijelentette**, hogy **Józua [próféta]**, **minden zsidó hitt neki**, nem kellett hozzá semmi csodát tennie. **Ez a következő nemzedékekre is érvényes**. Ha egyszer egy **próféta kihirdette próféciáját**, és szavai rendszeresen igaznak bizonyulnak, vagy egy **másik próféta** kijelentette róla, hogy [szintén] **próféta**, ha továbbra is a **prófétaság útján jár**, tilos kételkedni benne, vagy kétségbe vonni **próféta mivoltának igazságát**.

[Egy **prófétát** a **valódiságának megállapítása során**] **tilos a szükségesnél szigorúbb próbának alávetni**. Nem próbálgathatjuk őt **örökké**, mert írva van: „**Ne kísérsétek meg az Örökkévalót, a ti Isteneteket, amint megkísértettétek Masszában**”, mikor [a zsidók] azt kérdezték: „**Van-e az Örökkévaló miköztünk, avagy nincsen?**”.

Folytatjuk...

NAGYFUVAROS UTCAI TEMPLOM IMAREND SZEPTEMBER 1. – 30. KÖZÖTT

ÁV	28.	1.	vasárnap		8,00	19,00	
	29.	2.	hétfő	<i>JAJM KIPPUR KÓTAJN</i>	7,00	19,00	
ELUL	30.	3.	kedd	Újhold 1.	7,00	19,00	
	1.	4.	szerda	Újhold 2.	7,00	19,00	
	2.	5.	csütörtök		7,00	19,00	
	3.	6.	péntek		₪ 18,55	7,00	19,00
	4.	7.	szombat	SOFTIM	vége: 19,59	8,00	18,45
	5.	8.	vasárnap		8,00	19,00	
	6.	9.	hétfő		7,00	19,00	
	7.	10.	kedd		7,00	19,00	
	8.	11.	szerda		7,00	19,00	
	9.	12.	csütörtök		7,00	19,00	
	10.	13.	péntek		₪ 18,41	7,00	18,45
	11.	14.	szombat	KI TÉCÉ	vége: 19,44	8,00	18,30
	12.	15.	vasárnap		8,00	18,45	
	13.	16.	hétfő		7,00	18,45	
	14.	17.	kedd		7,00	18,45	
	15.	18.	szerda		7,00	18,45	
	16.	19.	csütörtök		7,00	18,45	
	17.	20.	péntek		₪ 18,26	7,00	18,30
	18.	21.	szombat	KI TÁVÓ	vége: 19,29	8,00	18,15
	19.	22.	vasárnap		8,00	18,30	
	20.	23.	hétfő		7,00	18,30	
	21.	24.	kedd		7,00	18,30	
	22.	25.	szerda		7,00	18,30	
	23.	26.	csütörtök		7,00	18,30	
	24.	27.	péntek		₪ 18,12	7,00	18,15
	25.	28.	szombat	NICÁVIM – VÁJÉLECH	vége: 19,14	8,00	18,00
	26.	29.	vasárnap	SZLICHOT KEZDETE	7,00	18,15	
	27.	30.	hétfő	SZLICHOT	6,30	18,15	

EMBERBARÁT HETILAP

NAGYFUVAROS ZSINAGÓGA

,NAGYFUVAROS UTCAI ZSINAGÓGA

2024. OKTÓBER

ŐSZI NAGYÜNNEPI IMAREND

1.	kedd		6,30	18,15	28.	ELUL
2.	szerda	SZLICHOT EREV ROS HÁSÁNÁ ₪ 18,02	6,30	18,00	29.	
3.	csütörtök	ROS HÁSÁNÁ 1. ₪ 19,04	8,00	18,00	1.	TISRİ
4.	péntek	ROS HÁSÁNÁ 2. ₪ 17,58	8,00	18,00	2.	
5.	szombat	HÁAZINU SABBAT SUVÓ Vége: 19,00	8,00	17,45	3.	
6.	vasárnap	GEDÁLJÁ BÖJTJE Vége: 18,43 SZLICHOT	7,00	18,00	4.	
7.	hétfő	SZLICHOT	6,30	18,00	5.	
8.	kedd	SZLICHOT	6,30	18,00	6.	
9.	szerda	SZLICHOT	6,30	18,00	7.	
10.	csütörtök	SZLICHOT	6,30	18,00	8.	
11.	péntek	SZLICHOT Mincha ima: 13,00 EREV JOM KIPPUR ₪ 17,44	6,30	18,00	9.	
12.	szombat	JOM KIPPUR <u>MÁZKÍR</u> kb.: 12,00 NILE: 17,30 Vége: 18,47	8,00		10.	
13.	vasárnap		8,00	17,45	11.	
14.	hétfő		7,00	17,45	12.	
15.	kedd		7,00	17,45	13.	
16.	szerda	EREV SZUKKOT ₪ 17,35	7,00	17,30	14.	
17.	csütörtök	SZUKKOT 1. ₪ 18,38	8,00	17,30	15.	
18.	péntek	SZUKKOT 2. ₪ 17,31	8,00	17,30	16.	
19.	szombat	FÉLÜNNEP 1. Vége: 18,34	8,00	17,15	17.	
20.	vasárnap	FÉLÜNNEP 2.	8,00	17,30	18.	
21.	hétfő	FÉLÜNNEP 3.	7,00	17,30	19.	
22.	kedd	FÉLÜNNEP 4.	7,00	17,30	20.	
23.	szerda	HOSÁNÁ RÁBÁ ₪ 17,22	8,00	17,30	21.	
24.	csütörtök	SMINI ÁCERET <u>MÁZKÍR</u> KB.: 9,30 ₪ 18,26 ESTE: Tórai körmenet	8,00	17,30	22.	
25.	péntek	SZIMCHÁT TORÁ ₪ 17,19	8,00	17,30	23.	
26.	szombat	BERÉSIT Újhold hirdetés Vége: 18,23	8,00	17,15	24.	
27.	vasárnap	Téli időszámítás kezdete	8,00	16,00	25.	
28.	hétfő		7,00	16,00	26.	
29.	kedd		7,00	16,00	27.	
30.	szerda		7,00	16,00	28.	
31.	csütörtök		7,00	16,00	29.	

Ismeretlen zsidók nyomában XCVI. Beamter (Bubi) Jenő

Beamter Jenő (Bubi) (Budapest, 1912. augusztus 7. – Budapest, 1984. január 14) magyar dzsessz-zenész (vibrafon, dob), zeneszerző, zenetanár. A magyar szvingzene egyik legendás figurája volt. Játszott szinte az összes mulatóban, és szinte mindenkivel.

1930-ban érettségizett. Már hét esztendőskorában dobosnak készült, bár hegedűre oktatták. Zenei tanulmányait magánúton végezte. 1930-tól Roubal Vilmos, az Operaház tagja tanította dobolni. Hamar elkezdett vibrafonozni is. 1933-tól különböző együttesekben játszott (Bubi vibrafon-együttes, Solymossy–Beamter-duó, Vécsey együttes, Martiny zenekar, Szabó–Beamter-duó). A Smiling Boys zenekarral készítette első lemezfelvételeit.

Martiny Lajos különböző jazzformációi, Horváth Jenő Radiola együttese, Vécsey Ernő zenekara, a Herrer együttes, a Durium zenekar, a Tabányi és szólístái, Gyulai Gaál János kísérete, és a Deák Big Band voltak a kiemelkedő zenekarok, amelyekben játszott. Tabányinál – az EMKE kávéházban – olyan sztárokat kísért, mint Honthy Hanna, vagy a két Latabár. Az együttesben az idősebb, majd az ifjabb Pege Aladár bőgőzött, és Kovács Gyula dobolt.

„A zsidótörvényekre fütyültem, és mikor 1942-ben behívtak Nagykátára munkaszolgálatosnak, csak legyintettem. Majd a barátaim kijárják a leszerelésemet. Így volt tavaly is, tavalyelőtt is, de alig ocsúdtam fel, máris vagonba raktak, és kihoztak a frontra”. – (Örkény István: Bubi)

Vendégszerepelt Ausztriában, Svájcban, NDK-ban, Angliában, Jugoszláviában. A 20. század hetvenes éveiben Barbra Streisanddal és Frank Sinatrával lépett fel közös show-ban a Kennedy Centerben.

A Magyar Rádióban tizenöt éven át szinte minden vasárnap élő adásban muzsikált Tabányival. A Magyar Rádió sok felvételét őrzi.

Sírja a Kozma utcai Izraelita temetőben található: 3/A-3-22

Forrás: (wikipedia)

Dr. Goldberger Tamás: 80 éve történt

XXV. rész

1944. szeptember 14. - 1944. szeptember 20. között

1944.szeptember 14. Az 1. és 8. német páncélos hadosztályoknak a Duklai-szorostól észak-nyugatra forduló támadása, és ezt kiegészítő nyugatról keletre irányuló csapás következtében Baranov tábornok 1. gárda-lovashadteste bekerítésbe került.

1944.szeptember 15. Nagyobb angolszász légitámadás zajlott le Debrecen térségében. Perlaky Gyula, a belügyminisztérium VII/a alosztályának vezetője arra utasított minden államigazgatási és rendőri szervet, hogy kobozzák el egy Imrédy elleni röpirat példányait. A röpirat szövege: "Zsidók! Hitsorsosok! Utolsó reménységünk Imrédy, imádkozatok érte! Kiadja a Zsidó Hitközség Akiba Nyomda!" Feltehetően a nemzeti-szocialisták Baky-féle csoportjától származott. Dr. Auer György és dr. Török Sándor levélben fordult Radvánszky Alberthez, a felsőház alelnökéhez, az evangélikus egyház egyetemes egyházi és iskolai felügyelőjéhez. A német külügyminisztériumnak küldött táviratában Veessenmayer panaszkodott amiatt, hogy a magyar kormány nem teljesíti kötelezettségeit a zsidók evakuálásával kapcsolatban, továbbá a semleges államok képviselőinek a zsidók érdekében kifejtett tevékenysége miatt.

Részlet Shvoy Kálmán naplóbejegyzéséből: "... elmentem a Tisza-partra, láttam, hogy a németek az ottani kórházból elmentek. Mindenki kétségbe van esve a helyzet miatt, és nem tudja, mi lesz, rettenetesen fél az oroszoktól. Most már rájönnek az emberek, hogy milyen bűn volt március 19-én a németeket behívni, úgy bejedi, lefeküdni előttük, gyáván viselkedni, mindenkit elcipeltetni hagyni, a zsidókérdést így megoldani s az országot így kifosztani. Egy Baky, Endre L. előtt meghunyászkodott az egész ország. Ma már szidják Imrédyt, Jarost stb., Bakyt, Endrét, de akkor éljeneztek nekik. Ma már azok is visszasírják Kállayt, akik akkor hazaárulózták. Szomorú ez, gyatra nép lettünk mi. S mindez azért volt lehetséges, mert a honvédség tisztikara németimádó, nyilas érzelmű, fegyelmezetlen, politizáló. Ez pedig onnan ered, hogy az összes erélyes, jó katonaparancsnokokat, tábornokokat elkergették vagy csúnyán nyugdíjazták. 1920 óta egy főparancsnok v. vezérkari főnök nem ment el normálisan, szépen, hanem mind csúnyán, máról holnapra menesztve, ez pedig a kormányzó bűne, mert hagyta, hogy egy klikk uralkodjon, amely nem a hadseregért, hanem magamagáért ült a hatalomban..."

1944.szeptember 16. A szovjetek által áttört német védelmi vonalakat foglaltak vissza az 1. lovashadosztály alakulatai és német csapatok a Varsó térségében folyó harcokban. Shvoy Kálmán: „Erre a napra ígérték be a csodafegyvereket”, semmi sem lett belőle. A képviselőházat és felsőházat csütörtök du.-ra összehívták. Komédia a parlamentizálás.

1944.szeptember 16-17. Sármáson szélsőjobboldali magyar tisztek irányításával csendőrök a helyi 126 zsidó lakost (52 nő, 43 gyermek, 31 férfi) agyonlőtték, és közös sírba temették.

Dr. Goldberger Tamás: 80 éve történt

XXV. rész

Ebben az időszakban, hasonló módon Marosludason 17, Aradon 6 zsidót gyilkoltak meg.

1944. szeptember 17. Kurt Haller és Kemény Gábor megbeszélést tartott a szélsőjobboldali vezetők ellen kiadott letartóztatási parancsnok ügyéről. Megállapodtak, hogy a továbbiakban Kemény-Szálasi parancsára - a német követség Úri utcai épületében marad vendégként. Miután a németek elhatározták a térség evakuálását, a szerbiai Bor rézbányájában dolgozó munkaszolgálatosok első, körülbelül 3.600 fős kontingense Pataki Sándor főhadnagy, Juhász Pál alhadnagy és mintegy száz magyar keretlegény kíséretében útnak indult a Harmadik Birodalom felé. Embertelen körülmények között Belgrádig, majd Újvidéken át Cservenkáig meneteltek. Egyeseknek sikerült megszökniük, illetve partizánok szabadították fel őket (pl. Kardos.G. György). Néhány száz főt a németek vagy a helyi svábok meggyilkoltak.

1944. szeptember 18. A szövetséges csapatok elfoglalták Brest kikötővárosát. A Moszkvában tartózkodó csehszlovák katonai misszió vezetője utasította az 1. csehszlovák hadsereget, hogy az a Vörös Hadsereg és az 1. csehszlovák hadtest megérkezéséig ne lépjen fel Magyarország ellen. A Kárpátoktól északra folyó harcokban Konyev marsall sikertelenül kísérelt meg újabb áttörést, hogy felvegye a kapcsolatot a Baranov tábornok által irányított első gárda-lovashad-testtel, melyet a német csapatok bekerítettek.

1944. szeptember 19. Horthy Miklósnál megbeszélést tartottak a kiugrási kísérletbe bevont katonai vezetők. Winston Churchill brit miniszterelnök távirata Sztálinhoz és Roosevelthez: „[...] mivel a szovjet hadsereg vonja ellenőrzése alá Magyarországot, természetes, hogy az ő érdekei érvényesülnek ott nagyobb mértékben.” A Szovjetunió és Nagy-Britannia Moszkvában fegyverszüneti egyezményt írtak alá Finnországgal. Kurt Haller felkereste Kemény Gábort, akinek Fischer néven ekkor már saját szobája volt a német nagykövetségen, Bátyasétányon lévő lakásában. A találkozó során Haller arról beszélt, hogy a Magyarországgal kapcsolatos kérdéseket egy egész Délkelet-Európára vonatkozó megoldás keretében kívánták megoldani, amely megoldás részleteiről Adolf Hitler hamarosan tájékoztatja Veesenmayert.

1944. szeptember 20. Finnország megszakította diplomáciai kapcsolatait Magyarországgal. A Magyar Front vezetői (Rajk László, Kállai Gyula, Szakasits Árpád, Marosán György, Bajcsy-Zsilinszky Endre), memorandumot intézett Horthy Miklós kormányzóhoz, amelyben vázolták, hogy Románia, Bulgária és Finnország példája nyomán elkerülheti Magyarország a teljes megsemmisítést. A Vörös Hadsereg csapatai Csehszlovákia területére léptek. Az Orosz- és a Lupkow-hágónál a szovjet csapatoknak sikerült átjutni a Kárpátok gerincén. Shvoy Kálmán naplóbejegyzése: "Temesvárt az oroszok foglalták el. Úgy látszik, Arad-Temesvár vonalában szorítják vissza a németeket. A német 11. páncélos-hadsereg most vonul fel, nagy támadást várnak. Kétlem. Csodálatos, hogy ezen veszélyes és a Balkánt fedező, Fehértemplom-Temesvár-Arad vonalat a németek így elhanyagolják."

Folytatjuk...

Tzvi Gluckin:

Fedezd fel ki írta a Tórárt!

XXVII. rész

Ptolemaiosz becsapta Pompeiust, és miután partra szállt, meggyilkolta. **Caesar** néhány hónappal később érkezett **Alexandriába**. **Ptolemaiosz** azt akarta, hogy **Caesar** segítsen neki, ezért **Pompeius** fejét küldte neki ajándékba. Úgy gondolta, hogy **Caesar** örülni fog, de tévedett. **Kleopátra** sem akarta elveszíteni **Egyiptomot**, ezért ő is tervet szőtt. Egy **egyiptomi** szolgálóval egy szőnyeget vitetett be **Caesar** főhadiszállására. **Caesar** kíváncsian kérdezte: „**Miért hozol nekem egy szőnyeget?**” Majd kigöngyölte, **Kleopátra** pedig kiugrott belőle. **Caesar** el volt ragadtatva. **Kleopátra** hamarosan terhes lett **Caesar** gyermekével. A többi pedig már történelem.

Valóban megtörtént mindez? Nagyrészt igen. A **polgárháború**, **Pompeius** meggyilkolása és **Caesar egyiptomi** látogatása jól dokumentált események, amelyeknek rengeteg ember volt a szemtanúja. Ráadásul ezeknek az eseményeknek a következményei messzemenőek és hosszú távúak voltak. Köztudott az is, hogy **Kleopátra** terhes volt, és azt állította, hogy **Caesar** az apa, és fiuk végül fáraó lett. **De vajon Kleopátrát valóban egy szőnyegben csempészték be a palotába?** **Caesar** szerint igen. **Hiszel neki?** Ő volt az egyetlen szemtanú. Ha elhiszed, akkor megtörtént, ha nem, akkor nem. Az ő szava az egyetlen bizonyíték. Ez egy szórakoztató történet. Nincs okunk kételkedni benne. És ha elhiszed, a következményei minimálisak. Nem számít, hogy akkor találkoztak-e, amikor **Kleopátra** egy szőnyegből gurult ki, egy bálon vagy egy unalmas diplomáciai találkozón, nagykövetekkel és attasékkal körülvéve. Az a fontos, hogy találkoztak, nem az, hogy hogyan. Hihetsz **Caesarnak**, de nem muszáj. És az sem számít, ha hiszel. Az egy tanúval alátámasztott állítás gyenge történelmi állítás. Elfogadod, ha nem számít. De ha számít, akkor több bizonyítékra van szükséged.

Mit szólnál egy kisebb csoporthoz? Egy kis csoportnak könnyebb hinni, mint egyetlen tanúnak. Több ember állítja ugyanazt a dolgot. Több ember igazolja ugyanazokat a tényeket. Több ember mond egymást átfedő történeteket. Nehezebb kitalálni egy történetet, ha egy csoport embernek kell megegyeznie a részletekben. Egy kis csoport hitelesebb. De egy kiscsoportos állítás sem holtbiztos. Egy karizmatikus vezető képes manipulálni egy kis csoportot. A társadalmi nyomást és a csoportdinamikát felhasználhatja arra, hogy befolyásolja, ösztökélje, kényszerítse a tagokat, vagy átvegye a csoport irányítását.

1978-ban a gyanai Jonestownban 908 ember lett öngyilkos. Ők a **Peoples Temple** nevű **vallási szekta tagjai** voltak. Vezetőjük, **Jim Jones** paranoiás volt. Miután a szektából kilépők kérésére elkezdték hivatalosan vizsgálni a közösséget, ezt mondta a híveinek: „**Erre figyelmeztettelek titeket. Eljönnek értünk. Tönkre akarják tenni az utópiánkat, el akarják lopni a gyerekeinket, és el akarják pusztítani az életmódu-**

Tzvi Gluckin:

Fedezd fel ki írta a Tórát!

XXVII. rész

kat. **Az egyetlen esélyünk a megmenekülésre a forradalmi öngyilkosság.”** Jones összeesküvésekről, **fasisztákról, öngyilkosságról** és a méltóságteljes halálról prédikált. A közösség hitt neki, és követte a parancsait. Több mint **900 ember lett öngyilkos**. Ez volt a legnagyobb **tömeggyilkosság az amerikaiak körében 2001 szeptember 11-ig**.

A **Peoples Temple** története jól szemlélteti egy kis csoport gyengeségét. Egy karizmatikus vezető bármiről meg tudja győzni a híveit. Egy kis csoport állítása erősebb egy szemtanúnál, de vannak olyan gyengeségei, amelyek rontják az állítás hihetőségét.

Milyen egy erős történelmi állítás? Egy nagy csoport vagy egy egész nép által átélt esemény. Ezeket az állításokat tényként fogadjuk el. Nem tekintjük mítosznak, mesének vagy mindent átszövő összeesküvésnek a **francia forradalmat, a protestáns reformációt, a spanyol inkvizíciót, Nagy Sándort, Rettegett Ivánt, a Római Birodalom bukását** vagy **Attilát** és a **hunokat**. Az események megtörténtek. Az emberek léteztek. **Honnan tudjuk?** Túl nagyok voltak. Túl sok tanújuk volt. Túl sok ember vett részt benne. Túl sok különböző érdekű, véleményű, értékrendű, hitű és nézőpontú ember volt érintett. Túl sok különböző ember mondta el ugyanazt a történetet. Túl sok későbbi történelmi esemény függ tőlük. **Minden részlet pontos vagy helyes?** Természetesen nem. De az események megtörténtek. Tudod, hogy megtörténtek. És ehhez nem kell **romokat, sírhelyeket** vagy **múzeumokat látogatnod**. Egy nép állítása önmagáért beszél.

Nézd meg a **vietnámi háborút. Megtörtént?** Persze, hogy megtörtént. Megváltoztatta **Amerikát**. És nem számít, hogy messze történt, vagy hogy a legtöbb amerikai soha nem járt ott. A legtöbb **amerikai** ismert valakit, aki ott volt. Sokan ismertek valakit, aki meghalt. Sokan aggódtak a sorozás, a politika és a háború erkölcsi kérdései miatt. A **háború hatással** volt a **gazdaságra, a választásokra, a könyvekre, a zenére, a filmekre, a televízióra, a hírközlés módjára, valamint a későbbi kultúrára és történelemre. Megváltoztatta az emberek gondolkodását. Megváltoztatta az emberek viszonyát a kormányhoz. Megváltoztatta az iskolákat. Ez volt az első televíziós háború. És egy generáció meghatározó élménye.**

Szerinted a vietnámi háború hazugság volt? Egy baloldali összeesküvés polgári zavargások szítására és a média hatalmának növelésére? Nem valószínű. **Szükséged van dokumentumokra, fényképekre vagy egy vietnámi útra, amely bizonyítja, hogy megtörtént?** Nem.

Folytatjuk...

A precizitás iskolapéldája: Hogyan robbantott fel Izrael több ezer terroristát?

Ilyen volumenű, sebészi pontossággal kivitelezett, összehangolt támadássorozatra korábban aligha volt példa a hadtörténelemben.

Ahogy arról lapunk is beszámolt, legalább kilenc ember meghalt és több ezren megsebesültek, amikor kedd délután **Libanon-szerte felrobbantak a Hezbollah terroristái által használt személyhívók.**

Firasz Abiad libanoni egészségügyi miniszter egy esti sajtótájékoztatón elmondta, hogy a **robbanássorozatban 2750-en megsebesültek**, köztük mintegy **200 ember kritikus állapotban van** (a cikk írásakor már négyezer sebesültről szóló hírek is megjelentek egyes médiumokban).

A **szaúd-arábiai Al-Hadath csatorna** szerint mintegy **500 Hezbollah-terrorista vesztette el a látását** a támadásban.

Számtalan videó kering az interneten a horrorisztikus sérüléseket szenvedett, megcsonkolt végtagú **Hezbollah** terroristákról, akik a **robbanások** után **órákon** át özönlöttek a **libanoni kórházakba**, túlterhelve az **egészségügyi** rendszert.

Hab a tortán, hogy az **iráni állami média közölte**: a **támadásban (nem) meglepő módon Irán libanoni nagykövete, Mojtaba Amani** is könnyebben megsérült, egy a közelében (**zsebében?**) **felrobbanó személyhívó** miatt.

Az **arab világban ismert szíriai drúz újságíró** (akinek az **Al-Dzsazírán saját műsora és csak a Twitteren 6,6 millió követője van**), **Fitzal Al-Kasszem** a **Hezbollah elleni támadást történelmi jelentőségűnek** nevezte az egyik bejegyzésében.

„**Ami ma történt a Hezbollah-val, az a modern történelem legfantasztikusabb megelőző csapásának minősíthető. Izrael megelőző támadásához hasonlítható az egyiptomi légierő ellen a Hatnapos háború előtt. Ma a Hezbollahnak több ezer új rokkant harcosa lett, és ha most belépnek a háborúba, a sebesülteknek még egy ágyat sem fognak találni a libanoni kórházakban, mert a kórházak most hemzsegnek a sérültektől. Még rosszabb: a Hezbollah elvesztette biztonságérzetét és katonai kommunikációs eszközeit.**” – írta.

A nem mindennapi támadás után a Hezbollah Izraelt vádolta meg annak végrehajtásával.

„**Teljes mértékben az izraeli ellenséget tartjuk felelősnek ezért a bűnös agresszióért**” – áll a **terrorcsoport közleményében.**

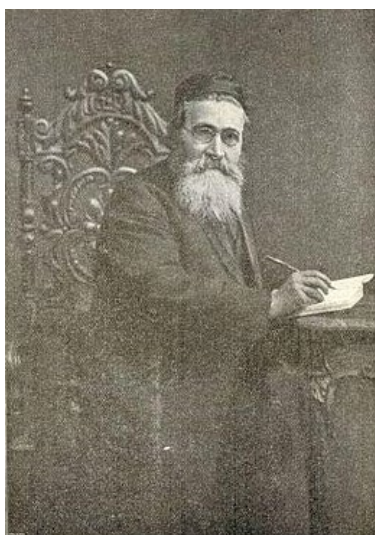
A terrorcsoportozhoz csatlakozott Ziad Makari, libanoni tájékoztatási miniszter is, aki kijelentette, hogy **országa elítéli az »izraeli agressziót«**, ezzel ő lett az **első libanoni tisztviselő**, aki közvetlenül **Izraelt tette felelőssé** a támadásért.

Forrás: (neokohn)

Heti Jahrzeit:

Rabbi Chaim Hirschensohn

Chaim Hirschensohn 1857. augusztus 31-én született a galileai Szafedben, a rabbi Yaakov Mordechai Hirschensohn gyermekeként, aki 1848-ban kivándorolt Pinskből. Az 1864-es szafedi földrengést követően a család (amelyhez Chaim idősebb testvére, Yitzchok Hirschensohn rabbi is tartozott) Jeruzsálembé költözött.

Bátyjához hasonlóan a fiatal cionista Chaim Hirschensohn is dolgozott Eliezer Ben-Yehudával a beszélt héber nyelv újjáélesztésén, és segített megalapítani a jeruzsálemi Safah Berurah („Egyszerű nyelv”) társaságot. Feleségével, Chavával együtt héber és jiddis nyelvű műveket és folyóiratokat is kiadott.

1878-ban Hirschensohn két évig utazott az oroszországi Tóra-tanulmányok központjaiba, ahol nagyra becsült rabbinikus tudósokkal találkozott. Palesztinába visszatérve több neves európai rabbtól kapott rabbinikus felszentelést. 1884-ben ismét Magyarországra és Németországba utazott, ahol Frankfurt am Mainban egy havi Tóra-tudományos folyóiratot kezdett kiadni Hamisdarona címmel. Jeruzsálembé visszatérve Hirschensohn Talmudot tanított a Lemel iskolában; kiadóházat alapított; feleségével és testvérével együtt Beit Yaakov címmel jiddis lapot adott ki; segédkezett az Abarbanel könyvtár működtetésében (amely később bekeült az Izraeli Nemzeti Könyvtárba); és B'nai B'rith irodát alapított Jeruzsálemben.

1896-ban több szervezettel együttműködve új otthonok építésén dolgozott Jeruzsálem óvárosának falain kívül. „Amikor a török kormány megtiltotta a palesztinai zsidóknak való ingatlaneladást, Hirschensohn anyagi helyzete romlott, és elhagyta az országot, hogy biztosítsa a stabil megélhetést.” Hirschensohn egy konstantinápolyi héber iskola igazgatójaként szolgált. A Bazelben megrendezett hatodik cionista kongresszuson részt vevő konstantinápolyi küldöttséghez csatlakozva az amerikai küldöttség meggyőzte, hogy emigráljon az Egyesült Államokba, ahová 1903-ban érkezett meg.

1904-ben felvették a New Jersey állambeli Hoboken főrabbijának, amely Hoboken, West Hoboken, Jersey City Heights, Union Hill és környéke is a hatáskörébe tartozott. Hobokenben maradt 1935-ben bekövetkezett haláláig.

Hirschensohnnak öt gyermeke született. A legidősebb, Nima (korábban Nechama) Adlerblum neves pedagógus és cionista aktivista lett. Egy másik lánya, Esther, Jacob Joseph Taubenhauzhoz ment feleségül, és megalapította a Hillel csoportot a Texas A&M Egyetemen. A harmadik lány, Tamar, David de Sola Pool rabbi felesége lett. Egy másik lány, Tehilla, Morris Lichtenstein rabbi felesége volt, és a rabbi 1939-ben bekövetkezett halála után átvette a Zsidó Tudományos Társaság vezetését egészen 1972-ben bekövetkezett haláláig. Tehilla volt az első zsidó nő Amerikában, aki szószékkel rendelkezett, bár nem volt felszentelve. Ötödik gyermeke egy fiú volt, Benjamin, aki matematikus mérnök lett, és haláláig Pittsburghben lakott. Benjáminnak egy lánya volt, Ethelfreda Hirshenson.

Forrás: (tzadikim)

RECEPT-TÁR

Mézes-chilis kacsacomb krumplival

Perfekt kaja ebédre, vacsorára, vagy ha lazára vennétek az ünnepi asztal főfogását, oda is tök jó lehet ez a kacska. Egyáltalán nem macerás, úgyhogy simán összedobhatjátok bármikor!

Hozzávalók: 4 fő

- 4 db kacsacomb
- 2 ek kacsaszír
- 3 gerezd fokhagyma
- 1 tk bazsalikom
- 1 tk majoranna
- 4 db zsályalevél
- 4 - 5 db nagyobb burgonya
- só, bors
- 6 - 8 db chilipaprika
- 3 ek méz

Elkészítés:

A kacska hagyományosan egy ünnepi húsétel, amit számtalan módon el lehet készíteni. Minden része finom, de a kacsacomb különösen szaftos és ízese – pláne, ha van hozzá egy szuper receptetek, mint például ez a mézes-chilis változat!

A kacsacombokat megtisztítjuk, és jó alaposan sózzuk, borsozzuk. A tepsibe belekanalazzuk a kacsaszírt, és beletesszük a combokat bőrrel lefelé. Megszórjuk a bazsalikommal, majorannával, mellé tesszük a zsályaleveleket, a cikkekre vágott, sózott krumplikat és a kettévágott fokhagymagerezdeket is.

Felöntjük 1 deci vízzel, és alufóliával lefedve 160 fokon 1 órán keresztül sütjük. Ezután megfordítjuk a combokat, megint letakarjuk az alufóliával, és újabb 1 órát sütjük. Ha letelt az idő, levesszük a fóliát, és a combokat megkenjük a felszeletelt chili és méz keverékével. Felvesszük a sütő hőfokát 190 fokra, és további 10-15 percig sütjük, míg meg.

Forrás: (streetkitchen)

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FUVÁROS ZSINAGÓGA

REJTVÉNY, AGYTORNA (SÁBESZ UTÁNRA)

k	A POÉN 1. RÉSZÉ	MENEKÜLŐ	VOLT, RÖVIDEN	IRAT- CSOMÓ	NEM HASZNÁL FÉSÜTI	NŐI SZERZETESREND TAGJA	POKRÓC, TAKARÓ (TÁJSZÓ)						
ÁLLÁS, TISZTSÉG, RÉGIES SZÓVAL	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼						
OSZTRÁK ÉS SVÉD AUTÓK JELZÉSE	▶		KERTI ESZKÖZ TISZTÁN HALLÓ	▶									
ÖSSZEZÖTYKÖL			▼										
A HAL PETÉJE					KÉTJEGYŰ BETŰ A LÁDÁBA RAK								
A TYÚK-ANYÓ HANGJA				A-BEN PÁRJA ÜZEMJ KÖLTSÉG									
BUZDÍTÓ KIÁLTÁS					AMPER, RÖVIDEN RITKA FÉRFINEV	FELÉNK TART SZAKADT KAFTÁNI	RÓMAI 1-ES	MUNKÁ-ÉRT JÁRÓ FIZETÉS	ORTO, RÖVIDEN CSERÉBE, FEJÉBEN		CSONTOS SERTÉS-HUS		
FÁBA JELET VÉS			BESZORUL SIEMENS, RÖVIDEN	▶				A POÉN 2. RÉSZÉ VÉD A KAPUS			L		
ÜTNI KEZDI		KENYÉRET VÁG BEINDUL A MOTOR	▼			TÓJÁS RÉSZÉ RÖNTGEN, RÖVIDEN							
KISSÉ CSALFAI			ÁRUHÁZ-LÁNC A KIŰTÉS JELE	▶			LOVAT SÉTÁLTAT BOROS-ÜVEG						
AZ ILLETŐNEK AJÁNDÉKOZ						JOGVITA, RÉGIES SZÓVAL FEJTEGET		EME		ENERGIA, RÖVIDEN ERDÉLYI VÁROS			
ROCK-EGYÜTTES VOLT			FELVILÁGOSÍT REVÜ-SZÍNHÁZ	▶					A VÉGÉN ELFÁRADTI TAKAROS				
MEGBÍZOTT, RÖVIDEN			JÁRAT, VÍZSZONYLAT KERÉK-KÖTŐ	▶			ISKOLAI IDŐSZAK TEPSIT KEN						
A VÁRAT VÉDHETI					GYOM			OXID A FÉMEN EGYIPTOMI ISTEN					
SZÜRKE RÁG-CSALÓ					POFON IGÉJE ÉPÜLET-SZÁRNY								
LITER, RÖVIDEN		MEG-FORMÁL ALSÓ VÉGTAG	▶					TESLA, RÖVIDEN TIC ...; CUKORKA		A NITROGÉN VEGYJELE SAJNÁL			
AZONOS BETŰK BENED-VESÍT			CSITUL A VIHAR PÁROSAN SZABI	▶			PIROS, NÉMETŰL TEJIVÓBAN VANI		BÜKKFADARABI MAGAD				
						ALMA-FAJTA RÁDIUSZ, RÖVIDEN							
MÁJ-SZELETI	Ö	▶			VÉDELEM ALATT TART			HITYVÁNY EMBER					

Ez a kiadvány Szent szövegek idézeteit és azok magyarázatait tartalmazza. Kérjük ne dobja ki!
TALMUD TORA Alapítvány számlaszáma: 11705008-20413002-00000000

IMAI DŐK, GYERTAGYÚJTÁS, IDŐSEK KLUBJA ESEMÉNYEK

2024. Szept. 20. – 2024. Szept. 27.

DÁTUM	REGGEL	ESTE
20. péntek	7:00	18:30
21. szombat	8:00	18:15
22. vasárnap	8:00	18:30
23. hétfő	7:00	18:30
24. kedd	7:00	18:30
25. szerda	7:00	18:30
26. csütörtök	7:00	18:30
27. péntek	7:00	18:15

Gyertyagyújtás és Szombat kimenetele Budapesten

DÁTUM	ESTE	DÁTUM	ESTE
20. péntek	18:26	21. szombat	19:29
27. péntek	18:12	28. szombat	19:14

Poén sarok

**A páncélos lovag bőszen közelít a sárkány barlangjához, hogy megküzdjön vele, miközben a sárkány - megpillantva a lovagot - ekként dünnyög:
- Na ne, már megint konzervkaja...**

ESEMÉNYEK

Shalom, Buda! – Séta a polgárvárosban a budai zsidóság nyomában.

Ki volt Henel Comes, Mendel Jakab vagy Schulhof Izsák? Hol található a budavári zsidó közösség középkori rituális fürdője, a Mikve, és hol lehettek a zsinagógáik? Melyek voltak a budai zsidóság fénykorai, amikor tudásukkal és szorgalmukkal hozzájárultak a város gazdasági fejlődéséhez, szellemi és kulturális gyarapodásához, és melyek voltak várbéli történetük legsötétebb pillanatai, amikor az életük is veszélybe került? Sétánk során ezekre a kérdésekre is választ adunk.

**INDULÁS: 1014 Budapest De la Motte–Beer-palota, Dísz tér 15. ÉRKEZÉS: 1014 Budapest, Középkori Zsidó Imaház, Táncsics Mihály u. 26.
IDŐTARTAM: 120 perc**

A 613 PARANCSOLAT

XXI.

Tiltó micva

Körülmetéletlen nem ehet a pészách húsából

„körülmetéletlen ne egyen a húsból”

(2Mózes 12:48)

EMBERBARÁT IDŐSEK KLUBJA

„IDŐSEK KLUB” -ja, rendezvényeire várjuk kiléni tagjait. Várjuk tagjaink szíves megjelenését és ötleteiket, melyekkel segítik a klub működését. Következő klubrendezvényt szeptember 25.-én, szerdán délelőtt 10:00 órától tartjuk a földszinti klubteremben.

Nagy Fuváros utcai Templomkörzet

Emberbarát Templomegylet

Budapest. 1084

Nagy Fuváros utca 4.

Tel: 334 27 31

Email: nagyfuvaros@gmail.com

<https://www.facebook.com/Nagyfuvaros4>

Felelős kiadó: Streit Sándor

Szerkesztő: Streit Gábor

Technikai asszisztens: Andrassy Béla